

DISCLAIMER

The present version of the national guideline has been accepted by the President of the CPVO for its use in technical examinations carried out on behalf of the CPVO or for the take-over of reports serving as a basis for a CPVO decision.

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH

METODYKA BADANIA
ODRĘBNOŚCI, WYRÓWNANIA I TRWAŁOŚCI (OWT)
ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH

Żarnowiec miotlasty
Cytisus scoparius (L.) Link

OWT/ZRA/2025 (256)

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
Słupia Wielka 34, 63-022 Słupia Wielka

tel. 61 285 23 41 do 47
faks: 61 285 35 58
e-mail: sekretariat@coboru.gov.pl
www.coboru.gov.pl

Dyrektor
prof. dr hab. Henryk Bujak

Z-ca dyr. ds. badawczo-doświadczalnych
mgr inż. Marcin Behnke

Zakład Badania i Oceny OWT Odmian
Kierownik
mgr inż. Marcin Król

Pracownia OWT Odmian Roślin Uprawnych
oraz Oceny Tożsamości i Czystości Odmianowej
Kierownik
mgr inż. Joanna Gruszczyńska

Opracowanie
mgr inż. Tomasz Piotrowski

Redakcja merytoryczna
mgr inż. Marcin Król

Zatwierdzam

Data: *10.07.2025r.*

***Wszelkie prawa zastrzeżone.
Każda reprodukcja lub adaptacja całości
bądź części niniejszej publikacji
wymaga pisemnej zgody COBORU***

I. PRZEDMIOT METODYKI

Metodyka badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) żarnowca miotlastego jest metodyką własną COBORU i stosuje się ją do przeprowadzania badań OWT wszystkich odmian żarnowca miotlastego (*Cytisus scoparius* (L.) Link).

II. OBOWIĄZYWANIE METODYKI

Metodyka obowiązuje od sezonu wegetacyjnego 2025.

III. PROWADZENIE BADAŃ

1. Tworzenie kolekcji odmian

Dla celów ustalenia odrębności odmian kandydujących powinny być utrzymywane kolekcje odmian. Kolekcja może zawierać zarówno „żywy” materiał, jak i informacje opisowe oraz zdjęcia. Wytyczne dotyczące tworzenia i utrzymywania kolekcji zawiera aktualne zarządzenie Dyrektora COBORU w sprawie badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian.

2. Wymagania dotyczące materiału siewnego dostarczanego do badań

Materiał roślinny jest dostarczany do badań w formie 3-4 letnich roślin w pojemnikach. Materiał ma być dostarczony w postaci roślin zdolnych do kwitnienia i ukazania wszystkich istotnych cech odmiany w pierwszym cyklu wegetacyjnym. Rośliny nie powinny być przycinane. Materiał roślinny powinien być wizualnie zdrowy, żywotny, nie zaatakowany przez szkodniki lub choroby.

Materiał siewny powinien być właściwie opakowany i oznakowany. Poza adresem odbiorcy do każdej próby musi być dołączona etykieta zewnętrzna i wewnętrzna. Etykieta powinna zawierać co najmniej następujące dane: adres wysyłającego, gatunek rośliny i nazwę odmiany.

Ponadto, w każdym przypadku należy obowiązkowo dołączyć paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne.

W przypadku zgłoszenia odmiany w celu uzyskania wspólnotowej ochrony prawnej odmian, zapis „na prośbę CPVO”. Jeśli zgłaszający podaje cechy różnicujące odmiany, które są widoczne na dorosłych roślinach, powinien umożliwić obserwację tych cech na co najmniej jednej dorosłej roślinie.

Termin dostarczania materiału do badań: od 15 marca do 15 kwietnia;

Ilość dostarczanego materiału: 8 sztuk;

3. Czas trwania badań

Badanie odmiany rozpoczyna się w roku sadzenia i obejmuje minimum dwa sezony wegetacyjne.

4. Parametry i schemat doświadczeń

Badania powinny być prowadzone w warunkach zapewniających normalny wzrost roślin. Pomiary i obserwacje przeprowadza się na poletkach doświadczalnych o następujących parametrach. W nawiasach podano dane poletek dla kolekcji.

- długość poletka – 8 m, (6 m)
- szerokość poletka – 2 m, (2 m)
- powierzchnia poletka – 16 m², (12 m²)
- odległość między roślinami w rzędzie – 2 m, (2 m)
- liczba rzędów na poletku – 1, (1)
- minimalna liczba roślin na obydwóch poletkach łącznie – 5 sztuk,

Zasady zakładania doświadczeń OWT

BADANIE ODMIANY PRZED WPISANIEM DO KO		
Pierwszy i kolejne sezony wegetacyjne		
krzewy	2 powtórzenia	2 x 4 rośliny
Badanie odmiany w kolekcji odmian		
krzewy	1 powtórzenie	1 x 3 rośliny

5. Zalecenia agrotechniczne

Doświadczenia z żarnowcem należy zakładać w terminie optymalnym dla uprawy tego gatunku oraz stosując się do powszechnie znanych zaleceń agrotechnicznych oraz dobrej praktyki ogrodniczej, przy czym:

- przed założeniem doświadczenia należy wykonać analizę gleby, aby uzupełnić ewentualne braki składników pokarmowych,
- rośliny (jeśli hodowca nie wskazał inaczej) nie wymagają szczególnych zabiegów pielęgnacyjnych. Należy regularnie odchwaszczać, usuwać obumarłe części roślin, podlewać i nawozić w miarę potrzeb,
- konieczne jest usuwanie części roślin porażonych przez choroby,
- poziom nawożenia mineralnego dostosować do potrzeb roślin oraz zasobności gleby,
- w miarę możliwości unikać chemicznej ochrony roślin; a w przypadku konieczności zastosowania pestycydów, stosować jedynie powszechnie znane i sprawdzone środki, dopuszczone do stosowania na podstawie odpowiedniej decyzji MRiRW.

6. Grupowanie odmian

Aby ułatwić ocenę odrębności, porównywane odmiany muszą być podzielone na grupy. Wytyczne dotyczące zasad grupowania odmian zawiera aktualne zarządzenie dyrektora COBORU w sprawie badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian.

Do celów grupowania odpowiednie są cechy, które nie zmieniają się lub zmieniają się tylko nieznacznie w obrębie odmiany. Odmiany do badań należy pogrupować według następujących cech z metodyki:

- Roślina: pokrój (cecha 1);
- Kwiat: grupa barw (cecha 12)

7. Przeprowadzanie obserwacji

Obserwacje określone przez pomiar lub liczenie pojedynczych roślin powinny być wykonane na min. 5 roślinach lub częściach z min. 5 roślin. W przypadku obserwacji na częściach roślin należy wykonać je na dwóch częściach z każdej z 5 roślin. Pozostałe obserwacje na wszystkich obserwowanych roślinach, pomijając rośliny nietypowe. O ile nie wskazano inaczej, obserwacje należy wykonać w czasie pełni kwitnienia. Przeprowadzenie obserwacji służących sporządzeniu opisu odmiany wykonuje się na dobrze rozwiniętych roślinach lub ich częściach, typowych dla odmiany. Zakładając prawidłowy wzrost i rozwój roślin żarnowca, prowadzenie obserwacji i pomiarów należy rozpocząć od pierwszego roku badań. Pomiarów wykonuje się z dokładnością do 0,1 cm.

IV. KRYTERIA PODEJMOWANIA DECYZJI

1. Odrębność

Odmiana badana przed wpisaniem do Księgi Ochrony Wyłącznego Prawa będzie uznana za odrębną, jeżeli spełnia wymagania zgodnie z uregulowaniami obecnie obowiązującej ustawy o nasennictwie lub ustawy o ochronie prawnej odmian roślin.

Zalecana metoda obserwacji cech do celów oceny odrębności jest wskazana w kolumnie czwartej tabeli cech.

2. Wyrównanie

Do oceny wyrównania stosuje się standard populacyjny 1% i prawdopodobieństwo przyjęcia $\geq 95\%$. Odmiana kandydująca będzie uznana za wystarczająco wyrównaną, jeżeli liczba roślin nietypowych w badanej próbie nie przekracza liczby wskazanej w tabeli poniżej.

Liczba roślin badanych	Dopuszczalna liczba roślin nietypowych
1-5	0
6-35	1

3. Trwałość

Odmiana będzie uznana za wystarczająco trwałą, jeżeli nie ma dowodu na brak jej wyrównania. W razie wątpliwości trwałość może być sprawdzona poprzez badanie nowej próby, aby upewnić się, że rośliny wyrosłe z nowo dostarczonej próby materiału szkółkarskiego wykazują te same cechy, co rośliny z dostarczonej do badań próby pierwotnej.

V. CECHY OBOWIĄZUJĄCE W BADANIACH OWT I STOSOWANE DO PRZYGOTOWANIA URZĘDOWGO OPISU ODMIANY

1. Wprowadzenie

Gdy metoda obserwacji jest przypisana do cechy, pierwsza litera skrótu zależy od tego, czy podejmowane działanie jest wizualną obserwacją (V) czy pomiarem (M).

Druga litera skrótu (G albo S) określa liczbę obserwacji, jaką specjalista przypisuje do każdej odmiany.

Jeżeli do oceny przejawu cechy u odmiany stosowana jest pojedyncza obserwacja grupy składającej się z nieokreślonej liczby roślin, to mówimy o obserwacji wizualnej lub pomiarze wykonywanym na grupie roślin, dlatego przypisujemy literę G (VG lub MG).

Jeżeli specjalista wykonuje więcej niż jedną obserwację grupy roślin i ostatecznie uzyskujemy tylko jedną ocenę końcową dla odmiany, wtedy przydzielamy literę G (np. pomiar długości roślin na poletku MG, obserwacja wizualna intensywności zielonej barwy liści na poletku VG).

Jeżeli do oceny przejawu cechy u odmiany jest konieczne, żeby obserwować określoną liczbę pojedynczych roślin, przypisujemy literę S (VS lub MS). Dane z pojedynczych roślin są zbierane dla odmiany do dalszych obliczeń, które ostatecznie określają odmianę (np. pomiar długości liści - MS, wizualna obserwacja pokroju pojedynczych roślin - VS).

Cechy zawierające w tabeli cech następujące oznaczenia stadium rozwojowego lub części rośliny powinny być obserwowane jak podano poniżej:

- a) obserwacje na pędach i kwiatach należy wykonać w środkowej części pędu;
- b) obserwacje na liściu należy wykonać na w pełni rozwiniętych liściach w środkowej trzeciej części tegorocznego pędu;
- c) obserwacje na kwiecie należy wykonać na w pełni rozwiniętych kwiatach;

Typ obserwacji

MG	pojedynczy pomiar grupy roślin lub części roślin
MS	pomiar pojedynczych roślin lub ich części
VG	pojedyncza wizualna obserwacja grupy roślin lub ich części
VS	wizualna obserwacja pojedynczych roślin lub ich części

Typ cechy

QL	cecha jakościowa
QN	cecha ilościowa
PQ	cecha pseudojakościowa
(+)	dodatkowe objaśnienie cechy w załączniku
(*)	cecha ważna dla harmonizacji opisów, określana zawsze i uwzględniana w opisie odmiany
G	cecha do grupowania odmian

2. Tabela cech

Tabela zawiera cechy stosowane w badaniu odrębności, wyrównania i trwałości odmian żarnowca oraz wykorzystywane do sporządzenia opisu odmiany.

TABELA CECH ŻARNOWCA MIOTLASTEGO
TABLE OF CHARACTERISTICS OF COMMON BROOM

Lp No.	CPVO UPOV		Stadium		Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
	nr CPVO No.	nr UPOV No.	Typ obsuw.	Typ cechy			
1					Roślina: pokrój <i>Plant: growth habit</i>		
G			VG	wzniesiony <i>upright</i>			1
			QN	półwzniesiony <i>semi-upright</i>			2
				rozłożysty <i>spreading</i>			3
2					Roślina: siła wzrostu <i>Plant: vigour</i>		
(+)			VG	słaba <i>weak</i>			3
			QN	średnia <i>medium</i>			5
				silna <i>strong</i>			7
3					Roślina: wysokość <i>Plant: height</i>		
			VG	niska <i>low</i>			3
			QN	średnia <i>medium</i>			5
				wysoka <i>tall</i>			7
4					Roślina: gęstość pędów <i>Plant: density of shoots</i>		
			VG	rzadkie <i>sparse</i>			3
			QN	średnie <i>medium</i>			5
				gęste <i>dense</i>			7
5			(a)		Pęd tegoroczny: grubość <i>Current season's shoot: thickness</i>		
			VG	cienki <i>thin</i>			1
			QN	średni <i>medium</i>			2
				gruby <i>thick</i>			3

Lp No.	CPVO UPOV		Stadium		Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena <i>Note</i>
	nr CPVO No.	nr UPOV No.	Typ obserw.	Typ cechy			
6			(a)	Pęd tegoroczny: sztywność <i>Current season's shoot: stiffness</i>			
			VG	mała <i>weak</i>			1
			QN	średnia <i>medium</i>			2
				duża <i>strong</i>			3
7			(a)	Pęd tegoroczny: długość międzywęźli <i>Current season's shoot: length of internodes</i>			
			VG	krótkie <i>short</i>			1
			QN	średnie <i>medium</i>			2
				długie <i>long</i>			3
8			(a)	Pęd tegoroczny: owłosienie <i>Current season's shoot: hairiness</i>			
			VG	brak lub bardzo słabe <i>absent or very weak</i>			1
			QN	słabe <i>weak</i>			2
				średnie <i>medium</i>			3
				silne <i>strong</i>			4
				bardzo silne <i>very strong</i>			5
9			(a)	Pęd tegoroczny: barwa podstawowa latem <i>Current season's shoot: main colour in summer</i>			
			VG	jasnozielona <i>light green</i>			1
			QN	średniozielona <i>medium green</i>			2
				ciemnozielona <i>dark green</i>			3
				szarozielona <i>grey green</i>			4

Lp No.	CPVO UPOV		Stadium Typ obsuw.	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
	nr CPVO No.	nr UPOV No.				
10			(a)	Pęd tegoroczny: barwa podstawowa zimą <i>Current season's shoot: main colour in winter</i>		
			VG	jasnozielona <i>light green</i>		1
			QN	średniozielona <i>medium green</i>		2
				ciemnozielona <i>dark green</i>		3
				szarozielona <i>grey green</i>		4
11			(b)	Blaszka liściowa: barwa podstawowa <i>Leaf blade: main colour</i>		
			VG	jasnozielona <i>light green</i>		1
			QN	średniozielona <i>medium green</i>		2
				ciemnozielona <i>dark green</i>		3
				szarozielona <i>grey green</i>		4
12			(a) (c)	Kwiat: grupa barw <i>Flower: colour group</i>		
G			VG	biała <i>white</i>		1
			PQ	żółta <i>yellow</i>		2
				różowa <i>pink</i>		3
				pomarańczowa <i>orange</i>		4
				czerwona <i>red</i>		5
				purpurowa <i>purple</i>		6
13			(a) (c)	Kwiat: zapach <i>Flower: fragrance</i>		
			VG	brak lub słaby <i>absent or weak</i>		1
			QN	średni <i>medium</i>		2
				silny <i>strong</i>		3

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
14			(a) (c)	Żagielek: szerokość <i>Standard: width</i>		
			MS	bardzo wąski <i>very narrow</i>		1
			QN	wąski <i>narrow</i>		3
				średni <i>medium</i>		5
				szeroki <i>broad</i>		7
				bardzo szeroki <i>very broad</i>		9
15			(a) (c)	Żagielek: barwa podstawowa strony zewnętrznej <i>Standard: main colour of outh side</i>		
			VG	Katalog RHSCC (podać numer)		
			PQ	<i>RHS Colour Chart indicate reference number</i>		
16			(a) (c)	Żagielek: barwa podstawowa strony wewnętrznej <i>Standard: main colour of inner side</i>		
			VG	Katalog RHSCC (podać numer)		
			PQ	<i>RHS Colour Chart indicate reference number</i>		
17			(a) (c)	Skrzydółka: barwa podstawowa <i>Wings: main colour</i>		
			VG	Katalog RHSCC (podać numer)		
			PQ	<i>RHS Colour Chart indicate reference number</i>		
18			(a) (c)	Łódeczka: barwa podstawowa <i>Carina: main colour</i>		
			VG	Katalog RHSCC (podać numer)		
			PQ	<i>RHS Colour Chart indicate reference number</i>		
19				Strąk: długość <i>Pod: lenght</i>		
(+)			MS	krótki <i>short</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				długi <i>long</i>		7

Lp No.	CPVO UPOV		Stadium Typ obsz. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena <i>Note</i>
	nr CPVO No.	nr UPOV No.				
20				Termin początku kwitnienia <i>Time of beginning of flowering</i>		
(+)			MG	bardzo wczesny <i>very early</i>		1
			QN	wczesny <i>early</i>		3
				średni <i>medium</i>		5
				późny <i>late</i>		7
				bardzo późny <i>very late</i>		9

3. Objasnienia dotyczące cech zawartych w tabeli

Ad 2. Roślina: siła wzrostu

Jako siłę wzrostu rośliny należy rozumieć obfitość całkowitego wzrostu wegetatywnego.

Ad 19. Strąk: długość

Pomiar wykonać na w pełni wykształconych strąkach bez szypułki.

Ad 20. Termin początku kwitnienia

Termin początku kwitnienia należy obserwować wtedy, gdy na wszystkich krzewach rozwiniętych jest 10 % kwiatów.

VI. DOKUMENTACJA

Wykaz dokumentów stanowiących dokumentację doświadczenia OWT w jednostce prowadzącej badania zawiera aktualne zarządzenie dyrektora COBORU w sprawie badania **odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian**.

Do dokumentacji sporządzanej dla odmian, które ukończyły badania OWT należy dołączyć dokumentację fotograficzną zawierającą zdjęcia (należy sporządzić dla każdej badanej odmiany i przesłać do COBORU razem z pozostałą dokumentacją badań):

- pokroju krzewu,
- ulistnionego pędu,
- kwiatu,
- porównawcze najbardziej podobnych odmian;

(należy sporządzić dla każdej badanej odmiany i przesłać do COBORU razem z pozostałą dokumentacją badań).

Terminy przekazywania dokumentacji do Centrali COBORU zawiera „Terminarz dostarczania do COBORU wyników badań i doświadczeń OWT” opracowywany corocznie przez Zakład Badania i Oceny Odrębności, Wyrównania i Trwałości Odmian.